

**بررسی اثرات زمان قلمه‌گیری، محل قرار گرفتن قلمه روی شاخه،
ترکیبات بستر ریشه‌زایی و اکسین در ریشه‌زایی قلمه‌های زیتون رقم زرد**

ابوطالبی، عبدالحسین

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم

در این آزمایش به منظور تعیین عوامل موثر در ریشه‌زایی قلمه‌های برگدار زیتون زرد واریته محلی ایران، اثرات زمان قلمه‌گیری، محل قرار گرفتن قلمه روی شاخه و ترکیبات بستر ریشه‌زایی در ارتباط با هورمونهای اکسینی، در قالب طرح دوبار خرد شده در زمان با چهار تکرار و تعداد ۵ قلمه در هر تکرار، مورد ارزیابی قرار گرفته است. بدین منظور شاخه‌هایی به قطر حداکثر یک سانتی‌متر و طول حداقل یک متر در پانزدهم ماههای بهمن و تیر و اول

اردیبهشت ماه تهیه نموده و پس از تقسیم کردن به سه قسمت قلمه‌های ابتدا، میان و انتهای شاخه، آنها را با IBA در غلظت‌های ۲۰۰۰ و ۳۰۰۰ قسمت در میلیون، NAA در غلظت‌های ۵۰ و ۱۰۰ قسمت در میلیون، مخلوط IBA به غلظت ۱۲۵۰ و NAA به غلظت ۵۰ قسمت در میلیون و آب خالص بعنوان شاهد تیمار کرده و در بسترهای شن شسته. مخلوط شن شسته بعلاوه خاک و کود پوسیده حیوانی به نسبت مساوی و مخلوط ۲/۲ شن شسته بعلاوه ۱/۶ خاک و ۱/۶ کود پوسیده حیوانی کاشته و بمدت ۷۵ روز در گلخانه‌ای مجهز به سیستم مه‌پاش نگه‌داری و اثرات عوامل فوق بر روی تعداد قلمه‌های ریشه‌دار شده، تعداد قلمه‌های رشد کرده، تعداد، طول، قطر و وزن خشک ریشه در هر قلمه ثبت گردید.

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل آماری نشان می‌دهد که در مجموع بهترین زمان برای تهیه قلمه، اوایل تابستان، بهترین نوع قلمه، قلمه‌های گرفته شده از قسمت انتهایی شاخه‌ها، بهترین ترکیب بستر ریشه‌زایی، شن شسته و بهترین تیمار هورنی IBA در غلظت‌های ۲۰۰۰ تا ۳۰۰۰ قسمت در میلیون می‌باشد.